

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת ויחי תשס"ג.

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שליט"א

יוצא לאור חודש טבת תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ג

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ח המדבר ממזון ושמירה מכעס, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת מדברי רביז"ל בתורה זו), ודע, שראוי שכל ישראל יהיו להם מזון, אך יש מדה אחת שמפסדת ומאבדת מהם המזון, והיא מדה רעה מגונה, שקשה מאד להנצל ממנה, ואפילו אם ירצה אחד להנצל ממנה, ובפרט בשביל תאות המזון, כדי שלא תפסיד לו את המזון, עם כל זה המדה רעה הזאת מתגברת עליו בילדותו ובקמנותו, ועל ידי זה מפסדת ממנו המזון שהיה ראוי שיהיה לו, והמדה רעה ההיא הוא מדת הכעס, שעל ידי זה מפסיד ומאבד המזון הראוי לו וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה בתורה זו, שהמזון בשורשו הוא דבר גדול וגבוה מאד, כי בא מאותו מקום שהנפש באה משם, כי כל אחד ואחד כפי שורש נשמתו, יש לו מזון השייך אליו, שעל ידי מזון זה יכול להשלים אור נפשו ולקיים את רצון הבורא יתברך שמו, כי כך הוא רצונו יתברך, שנחיה בזה העולם ונקיים את מצוותיו יתברך על ידי שנקנה בממוננו מצוות ומעשים טובים, נמצא שהמזון שייך לנפש ממש, והם משורש אחד ממש, והנה בוודאי ראוי לכל בר ישראל שיהיה לו מזון, אבל יש מדה אחת המפסדת את המזון מן האדם, והיא מדת הכעס, כי הכעס מתגבר על האדם מאד עוד מקמנותו, והכעס בא גם כן מאותו שורש של הנפש, וכשרוצים מן השמים להשפיע שפע של כסף על אדם, מזמינים לו נסיון של כעס, ואם הוא עומד בנסיון הכעס, אזי מקבל שפע של מזון, אבל אם אינו עומד בנסיון ומאבד עשתותיו, חס ושלום, אזי מפסיד את ממונו ומאבד את הכל, וכמו שכתוב (איוב י"ח) מזרף נפשו באפו, שמהפך מ"מרף", שהוא לשון מזון ופרנסה, ל"מזרף", שמאבד את הכל, וכמבואר בוזהר הקדוש גודל פגם הכעס שמאבד את נפשו, רחמנא ליצילן, ולכן אשרי מי שנזהר מאד ממדת הכעס, וקונה לעצמו מדת הסבלנות ואריכת אפיים, כי אז יחיה חיים טובים ונצחיים בזה ובבא לנצח, ותמיד יהיה לו שפע קודש, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כשיעקב אבינו הוכיח את שמעון ולוי על אפם וחמתם, כתיב (בראשית מ"ט) **ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה, ואחר כך כתיב, אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל, ופירש"י אין לך עניים וסופרים ומלמדי תינוקות אלא משמעון וכו', ושבמו של לוי עשאו מחזור על הגרנות וכו'.**

ויש להבין מהי המידה כנגד מדה בדבר זה, שבשביל אפם ועברתם נענשו שיהיו עניים ושיסובבו על הגרנות? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי דייקא על ידי מדת הכעס, אדם מאבד את עושרו וממונו. ולכן על ידי ששמעון ולוי היתה להם מדת הכעס, לכן נענשו בעונש העניות, ושיהיו מלמדי תינוקות, שנצרכת סבלנות עצומה ונוראה מאד, כי מלמד תינוקות צריך סבלנות רבה כדי להכניס את הלימוד בילדים.

וגם שימסרו לילדים קמנים לימוד חשוב זה, שישמרו עצמם מכעס, וכן הלויים המחזרים על הגרנות צריכים סבלנות גדולה עד שיתנו להם חלקם, ועל ידי כל זה יתוקן אצלם פגם מדת הכעס.

והשם יתברך יזכנו לעקור מעצמינו מדת הכעס לגמרי, ונזכה לאריכת אפים באמת, עד שזוכה להיכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ג

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מהו' בעמלירם דף תנ"ה עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, בתוך כך בא נשר גדול ודפק על המגדל, ואמר להם: חדלו עוד מלהיות עניים! שובו אל האוצרות שלכם, והיו משתמשים באוצרות שלכם - האוצרות האלו הם האוצרות האמיתיים של מצוות ומעשים טובים, שרק על ידם אדם זוכה לחיות חיים טובים, כי כל חיי עולם הזה הגשמי, אינם שוים כלום כלפי שעה אחת של מצוות ומעשים טובים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ד), יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי עולם הבא, ויפה שעה אחת של קורת רוח

בעולם הבא מכל חיי העולם הזה, כי מה שאדם זוכה לסגל לעצמו בשעה אחת של תורה תשובה ומעשים טובים, אין לזה שום שיעור וערך כלל, כי אם אדם נתון בעולם הזה הגשמי, ומסובב עם כל כך הרבה מניעות ובלבולים, ואף על פי כן זוכה לסגל לעצמו שעה אחת של תורה תשובה ומעשים טובים, כי חוטפו לעצמו דף גמרא, ופרק משניות, וקצת שיחה זו תפילה בינו לבין קונו, עוצם מעלת ענין זה אי אפשר לשער ולתאר כלל, והוא יותר גבוה מכל חיי עולם הבא, כי שם האדם כבר מופשט מגופו, ואין לו קשר אל החומר ואל הגשמות, ולכן אין זה חידוש אם מתענג על נועם זיו השכינה, ואם אין לאדם הבנה מה נקראים חיי עולם הבא, מיד מסביר התנא, שקורת רוח אחת של עולם הבא יותר חשוב מכל חיי עולם הזה הגשמי, אבל שעה אחת של עבודת השם יתברך בעולם הזה, יותר גבוהה מכל חיי עולם הבא, ולכן אשרי מי שאינו ממעה עצמו כלל, ומסגל לעצמו תורה ומצוות תשובה ומעשים טובים, כי אז ימשך על עצמו הארת עולם הבא בעולם הזה, ויזכה לכל טוב אמיתי ונצחי בזה ובבא לנצח, וזכינו השם יתברך להגיע לזה אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ויחי ה'תשס"ג

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוון, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים גוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ס"א, המדבר מאמונת חכמים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש ג"י חור בקצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), העיקר היא אמונת חכמים, כי דייקא על ידי אמונת חכמים יודעים איך להתנהג בכל דבר, כי הצדיק מכניס באדם שכל ודעת להוציא לעצמו משפטי הנהגות ישרות מכל דבר שלומד, ועל ידי זה יש לו עצה שלמה לעולם, מה שאין כן הלועג על דברי חכמים, נידון בצואה רותחת, היינו שעולים עשנים סרוחים לתוך מוחו ומבלבלים אותו, והיא מדה כנגד מדה, כמו שהוא לועג על דברי חכמים, וכל דבריהם אך למותר אצלו, כמו כן הוא נידון במותרות, ואין לו עצה שלימה לעולם.

ואומר רביז"ל בהמשך התורה, שעל ידי שמתאחדים נשמות ישראל אצל הצדיק, על ידי זה נעשית שמחה גדולה, כי כל אחד ואחד הוא שכל פרמי, ועל ידי שבא ומתקבץ ביחד עם כולם אצל הצדיק, שהוא שכל הכולל, על ידי זה כולם מקבלים תיקון ועצות טובות על כל דבר, ונמתקים כל הדינים, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה העיקר הוא אמונת חכמים, ורק על ידי אמונת חכמים זוכים לאמונה שלימה בהקדוש ברוך הוא, וכדאיתא במכילתא (פרשת בשלה) על פסוק (שמות ל') ויאמינו בה' ובמשה עבדו, אם במשה האמינו בה' לא כל שכן, אלא בא זה ללמדך שכל מי שמאמין ברועה ישראל מעלה עליו הכתוב כאילו מאמין במי שאמר והיה העולם, כי דייקא על ידי אמונת חכמים באים להאמין בבורא יתברך שמו, כי הצדיק הוא דוגמא חיה של אמונה בהשם יתברך, כי הוא מחזיק מעמד באור האמונה בכל מצבי החיים שעוברים עליו, ואף פעם אינו נוטה משבילי האמונה כלל, ועל ידי שמתקרבים אליו, ורואים את תוקף אמונתו בהשם יתברך בכל מצבי החיים, ממילא נמשכת אמונה גם על כל המתקרבים אליו, וכולם זוכים לאמונה ברורה ושלימה בה'.

והנה כשיש לאדם אמונת חכמים, אזי מוחו וך ונקי, ויכול להוציא מכל מה שלומד, משפמי הנהגות ישרות להתקרב אל השם יתברך, כי זו היא תכלית הלימוד, להוציא מכל מה שלמד עצות טובות וישרות אף להתקרב אל השם יתברך, וכשיש לו אמונת חכמים, וידוע שכל דבריהם אינם פשוטים, אלא לימודים גדולים גנויים בתוכם, על ידי זה זוכה להתקרב אליו יתברך באמת, מה שאין בן הלועג על דברי חכמים, ואינו מאמין בדבריהם, סימן שלבו מנוגף כמו בית הכסא, רחמנא ליצילן, כי עשנים סרוחים עולים מתוך גופו ומבלבלים את מוחו, ועל ידי זה אין לו עצה שלמה לעולם, כי אינו יכול להוציא מתוך לימודיו עצות טובות וישרות, והוא תמיד שרוי בחושך ובטינוף גדול, רחמנא ליצילן, שזהו פירוש דברי חכמינו הקדושים (עירובין כ"א:), הלועג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת, היינו עוד בחיים חיותו בעולם הזה, נידון בצואה רותחת, רחמנא ליצילן, כי מוחו סובל מעשנים סרוחים אלו, ונשאר בחושך גדול, ולכן אשרי מי שזוכה לאמונת חכמים באמת, ומציית לכל דבריהם, כי אז יקבל עצות טובות על כל מצבי החיים, ויחיה חיים טובים ומתוקים בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בברכת יעקב אבינו (בראשית מ"ט) האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, ויש להבין מהו הקדמה זאת שאמר יעקב לבניו "האספו ואגידה לכם", ולמה לא התחיל מיד לומר הברכות, והנה על פי דברי רבינו"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי יעקב אבינו רימו להם במילים אלו סוד הגאולה, שהוא סוד "אמונת חכמים", כי יעקב הוא הצדיק הגדול שהוא שכל הכולל, שכל השכליים הפרטיים נכללים בו, וכמו שמצינו, שכל הי"ב אבנים ששם יעקב תחת ראשו, כולם נכללו באבן אחת (בראשית רבה פרשה ס"ח סי' י"א), ולכן לפני שבירך יעקב את בניו אמר להם, "האספו ואגידה לכם", ורימו להם שעל ידי שיתאספו אצל הצדיק, ויקבלו את דעתו ועצותיו הקדושות, על ידי זה יזכו לסוד הגאולה, שהוא סוד "את אשר יקרא

אתכם באחרית הימים", כי על ידי שמתחזקים באמונת חכמים, ומקבלים דעת הקדושה של הצדיק, זוכין להמתיק כל הדינים ולהגאל מכל הצרות.

והנה עיקר לימודי הצדיק הם להציל את האדם מתאוות ניאוף, שהוא עצת בלעם הרשע, שגם הוא אמר לבלק בלשון הזה (במדבר כ"ד) לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך "באחרית הימים", כי בחינת בלעם היא תכלית ההיפך מאמונת חכמים, והיא דעת דקליפה נגד דעת דקדושה של משה רבינו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ז), וממנו באים כל הנסיונות הקשים והמרים של תאוות ניאוף רחמנא ליצילן, ולכן הצדיקים הגדולים נלחמים עמו תמיד, וכמו שאמר רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' רמ"ד), שיש לו יסורין גדולים שהוא מוכרח לחשוב במחשבתו בכל יום את בלעם בתוך תפילתו, והבין מוהרנ"ת ז"ל מדבריו, שרביז"ל עוסק בכל יום בשעת התפילה להכניע את בלעם הרשע, ולבטל את מזמאתו מן העולם, כי כל ענין רביז"ל הוא לנקות העולם מהתאוה הזאת, שמקורה מבלעם הרשע, כי בלעם הרשע הוא הקליפה הגורם לצייר לרעה, האור שיוודת מלמעלה (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ז), כי האור של השם יתברך יורדת תמיד מלמעלה בדרך של אור פשוט, ואם יש לאדם מוח דך ונקי על ידי אמונת חכמים, אזי מצייר האור לטובה, ויש לו טוב ואור בחיים, מה שאין כן אם נכנסת בו קליפת בלעם הרשע, חס ושלום, ונעשה לבו ומוחו מזונף כבית הכסא, רחמנא ליצילן, אזי מצייר האור לרע חס ושלום, כי הכל תלוי כפי כלי המקבל. וזהו מה שאמר יעקב לבניו, "האספו ואנידה לכם", "אנידה" הוא לשון תיקון הברית, וכמו שכתוב (דברים ד') "ויגד לכם את בריתו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ט), כי על ידי שיש לאדם אמונת חכמים, ומתאסף אצל הצדיק לקבל ממנו עצות טובות וישרות על כל דבר, על ידי זה זוכה לקדושת הברית, ועל ידי זה תבוא הגאולה, והשם יתברך יזכנו להגיע אל אמונת חכמים באמת, וזוכה להתאחד ביחד עם כל נשמות ישראל אצל צדיקי האמת, עד שזוכה לראות בגאולתן וישועתן של ישראל, במהרה בימינו אמן ואמן.

